

- **Marti, 8 martie 2016**, [Csongor Könczei](#) (cercetător ISPMN) a fost invitatul **emisiunii** în limba maghiară **Népzenei műsor** [Magazin folcloric] de la Radio Cluj. El a vorbit în cadrul emisiunii despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, prezentând noua sa cercetare despre istoria ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania.
- **Marti, 8 martie 2016**, portalul foter.ro a publicat un **material** despre alegerile parlamentare din Slovacia și semnificațiile lor din perspectiva reprezentării politice a minorității maghiare din această țară. Unul dintre experții consultați în această chestiune a fost [István Gergő Székely](#) (cercetător ISPMN). Articolul intitulat **Kutyaszorítóban a felvidéki magyar pártok** [Probleme pentru partidele maghiare din Slovacia] este accesibil [aici](#).
- **Marti, 15 martie 2016**, în cadrul *Seminarului de cercetare ISPMN* coordonat de [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN), [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a vorbit despre metodologia studiilor de comunitate din cadrul proiectului SocioRoMap. [László Fosztó](#) a prezentat utilizarea unor resurse de reprezentare geo-spațiale (GIS) pentru cartografierea studiilor calitative existente despre comunități de romi din România; strategia de selectare a punctelor de lucru/comunităților unde vor fi desfășurate studii de comunitate în perioada următoare; totodată a prezentat o introducere a ghidului modular folosit pentru inițierea cercetărilor de teren. El a subliniat potențialul exploratoriu al metodelor mixte (calitative, cantitative și geo-spațiale) de a genera o cunoaștere complexă, relațională și teritorială despre o societate.
- **Joi, 17 martie 2016**, în cadrul **Seminarului de cercetare DICE Roma** (Direcția de cercetare a studiilor rome în cadrul ISPMN) coordonat de [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN), [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a prezentat un text în proces de redactare despre relația cercetării antropologice și a activismului în domeniul drepturilor omului. Textul are titlul de lucru *Întâlniri la margini* [Encounters at the Margins] și este pregătit sub forma unui capitol dintr-un volum tematic al revistei *Antropology in Action*, număr editat de Sam Beck și Ana Ivașciuc. Textul trece în revistă și analizează evenimente din perioada 2009-2012 și interacțiunile dintre activiști și cercetătorii din domeniul studiilor despre romii din România.
- **Joi, 17 martie 2016**, a avut loc **prima întâlnire** din cadrul **proiectului Succesul academic în rândul romilor din România și Spania. Condiții, traiectorii, consecvențe** [School success among the Roma in Romania and Spain, conditions trajectories, consequences], proiect de cercetare care se derulează printr-o colaborare între ISPMN și UAB (Universitatea Autonomă din Barcelona). La ședința de lucru s-au planificat etapele cercetării, precum și rezultatele preconizate; s-a stabilit pregătirea unui studiu de atelier ce va inventaria literatura de specialitate despre mobilitatea educațională a grupurilor marginalizate în Europa și Statele Unite, precum și anumite detalii privind identificarea grupului-țintă și a muncii de teren. La întâlnire au participat: Bereményi Ábel Bálint (cercetător UAB) și [Plainer Zsuzsa](#) (cercetător ISPMN).
- **Vineri, 18 martie 2016**, [Lehel Peti](#) (cercetător ISPMN) a participat la **workshopul** organizat de Universitatea din Pécs, Departamentul de Etnologie și Antropologie Culturală, Centrul de Cercetare a Etnologiei Religiei „Vest-Est”, Budapesta, unde a ținut o prezentare cu titlu **Vallási megtérés egy moldvai pünkösdi roma közösségben** [Convertire religioasă într-o comunitate penticostală de romi din Moldova].
- **Sâmbătă, 19 martie 2016**, în cadrul **proiectului Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)** a avut loc un **atelier** de instruire și discuții despre metodologia studiilor de comunitate. Întâlnirea a avut loc la București. Studiile de comunitate urmează să fie efectuate în 25 de localități din România în perioada următoare. La atelier au participat reprezentanții promotorului de proiect (din partea ISPMN a participat [László Fosztó](#)) și a partenerilor (CCRIT - Andrada Tobias și FSD - Daniela Tarnovschi și Anca Radu) împreună cu experții invitați (Viorel Anăstăsoaie, Cătălina Tesăr) și un număr de cercetători cu experiență în domeniul cercetărilor sociale calitative și antropologice. Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **Marti, 22 martie 2016**, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) a organizat un **atelier** despre un proiect aflat în faza pregătitoare, Barometrul Municipality-urilor în Domeniul Incluziunii Romilor la Viena. Atelierul s-a desfășurat în Viena la sediul Agenției. La întâlnire a participat [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) care a contribuit la discuții împărtășind experiențele din proiectul **SocioRoMap**, proiect aflat în derulare de consorțiu ISPMN-CCRIT-FSD și finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014, în cadrul Programului „Combaterea Sărăciei în România” (RO25). La întâlnire au mai participat: Andrey Ivanov, șeful Sectorului de Integrare a Romilor și Migranților în cadrul Departamentului pentru egalitate și drepturile civice, membrii Consiliului științific al Agenției pentru Drepturi Fundamentale, Jaroslav Kling, cercetător al Agenției, și specialiști invitați (Alexander Musinka, Adam Kullman) precum și alții. În cadrul atelierului s-au discutat aspectele metodologice și de fezabilitate ale unui instrument de evaluare a progresului idealizat în domeniul incluziunii romilor la nivelul municipalităților în țările membre ale Uniunii Europene.

Mai multe detalii vedeți [aici](#).

- **Joi, 24 martie 2016**, [Centrul de Documentare](#) ISPMN a organizat *Seminarul de film pe tematica minorităților*. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost: **Slovacii din regiunea Bihor-Sălaj**, regizor Bálint Zágoni. Proiecția a fost urmată de discuții cu Bálint Zágoni (regizorul filmului), [Iulia Hossu](#) și [Lehel Peti](#) (cercetători ISPMN).
- **În perioada 25-26 martie 2016**, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) în colaborare cu Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice (CCRIT), parteneri în cadrul **proiectului [Cartografierea socio-grafică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor \(SocioRoMap\)](#)**, au organizat la Brașov întâlnirea de lucru cu titlul: Descrierea sociologică a orașelor. În cadrul întâlnirii a avut loc instruirea experților recrutați în valul doi în vederea realizării descrierilor sociologice ale orașelor mari, având peste 30.000 locuitori și a comunităților compacte de romi identificate în aceste orașe. Expertul CCRIT, asist. univ. dr. Gyongyi Pasztor, a prezentat participanților metodologia și instrumentele de cercetare și o descriere sociologică a unui oraș, ca model. Participanții au fost experți care vor realiza cercetarea în orașele mari/municipii: București (Sector 6), Timișoara, Arad, Focșani, Turda, Zalău și Sighetu Marmăției. Din partea organizatorilor au mai participat: Andrada Tobias (coordonator proiect CCRIT) și Adriana Cupcea (asistent manager proiect ISPMN).
- **Miercuri, 30 martie 2016**, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale a semnat un **protocol de colaborare** cu Hagymányok Háza [Casa Tradițiilor] din Budapesta, Ungaria. Obiectivul principal al protocolului constă în cercetarea mișcării de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania [‘Táncház’]. Cele două instituții își propun să colaboreze în vederea elaborării unor publicații comune cât și a organizării de cercetări de teren și conferințe științifice comune.
- **În perioada 30-31 martie 2016**, s-a desfășurat în cadrul proiectului [MigRom](#) întâlnirea de consorțiu în Granada, Spania. Din partea ISPMN au participat [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN), Cătălina Tesăr (bursier ISPMN postdoctoral) și Ecaterina Lakatos (mediator sanitar). În cadrul întâlnirii s-a discutat despre elaborarea publicațiilor și diseminarea rezultatelor proiectului. Fiecare partener academic din MigRom a prezentat versiunea în lucru a câte unui capitol dintr-o publicație comună sintetică a proiectului, volum editat de către Viktor Leggio și Yaron Matras. În cadrul întâlnirii s-au mai organizat ateliere separate pentru a discuta studiile elaborate în co-autorat de către cercetătorii din echipele partenerilor MigRom. Mai multe detalii vedeți [aici](#).
- **În luna martie 2016**, [Lehel Peti](#) (cercetător ISPMN) a publicat un **articol** cu titlul **A falusi gazdálkodás változásai egy erdélyi településen** [Schimbări în agricultura rurală într-o localitate din Transilvania] în numărul special al revistei Magyar Kisebbség (XIX./3-4 (73-74), 32-75). Numărul special este legat de activitatea Centrului de Studii Rurale și conține articole care analizează schimbările economice și sociale din România rurală.

- **În luna martie 2016**, a apărut în revista **Nationalities Papers** (publicată în sistem online before print) un **articol** semnat de Tamás Kiss și [István Gergő Székely](#) (cercetători ISPMN), intitulat ***Shifting linkages in ethnic mobilization: the case of RMDSZ and the Hungarians in Transylvania*** [Legături cu electoratul în schimbare în procesul de mobilizare etnică: cazul UDMR și al maghiarilor din Transilvania]. Argumentul principal al articolului semnat de cei doi cercetători ISPMN este că în pofida stabilității aparente a rezultatelor obținute de UDMR la alegeri, legăturile acestei formațiuni cu electoratul său s-au schimbat în mod semnificativ de-a lungul celor două decenii și jumătate ce au trecut de la schimbarea regimului. În locul ideii de a construi o societate minoritară paralelă cu cea a majorității, dominantă la începutul anilor 1990, după 1996 Uniunea și-a bazat strategia de mobilizare din ce în ce mai mult pe legături cu electoratul de natură „clientelă”. Argumentul este susținut și cu date din sondaje de opinie reprezentative pentru populația maghiară din România. Articolul (în limba engleză) poate fi accesat [aici](#).
- **Miercuri, 6 aprilie 2016**, a avut loc un **atelier științific** organizat de prof. Douglas R. Holmes și prof. Juraj Buzalka la Departamentul de Antropologie, Universitatea din Binghamton, Universitatea de Stat New York (SUNY), cu titlul ***Se îndreaptă Europa contemporană către fascism?*** [Is contemporary Europe moving towards Fascism?]. La discuții a mai participat prof. David Ost de la Hobart and William Smith College (NY) și doctoranzi ai Universității Binghamton SUNY. Din partea ISPMN au participat [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN). Scopul atelierului a fost acela de a discuta despre radicalizarea Europei contemporane în contextul succesului pe care o are populismul, neonaționalismul și ideile de extrema dreaptă în mai multe țări membre. În acest context, migrația romilor în paralel cu creșterea numărului refugiaților ridică câteva întrebări esențiale: cum putem explica sentimentele și atitudinile anti-Roma și anti-refugiați în societăți care până acum s-au prezentat a fi un model de multiculturalism; există diferențe sau similitudini între „vechiul” antisemitism, recente atitudini anti-Roma și noile sentimente islamofobe?
- **În perioada 13-14 aprilie 2016**, [István Horváth](#) (președinte ISPMN) a participat la **workshop-ul tehnic** intitulat ***Measuring Inclusive Growth in Central Europe - Data, Knowledge, Institutions for Improved Monitoring of Social Inclusion Outcomes at the Subregional or Local level*** [Măsurând evoluția incluziunii sociale în Europa Centrală - date, cunoștințe, instituții pentru o monitorizare îmbunătățită a rezultatelor la nivel subregional sau local] organizat de către Banca Mondială, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE (EU Fundamental Rights Agency) și Guvernul Ungariei la Budapesta. Obiectivul workshop-ului, care a avut loc la Budapesta (Ungaria), a fost acela de a împărtăși experiențe despre monitorizarea rezultatelor în domeniul incluziunii sociale cât și despre disparitățile de la nivel subregional. Scopul acestei reuniuni a fost acela de a îmbunătăți direcționarea și monitorizarea investițiilor finanțate de către UE în perioada 2014-2020 în Bulgaria, Republica Cehă, România, Ungaria, și Slovacia. Prima parte a workshop-ului a constat în prezentarea bazei legale și instituționale la nivel național având sarcina de monitorizare a politicilor publice în domeniul incluziunii în general, sau a populației de romi în particular. În ceea ce privește România au fost prezentate două acte normative care prescriu modalitatea de a monitoriza incluziunea socială, respectiv HG 488 din 2008 și Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020. A fost prezentat sistemul de monitorizare, de culegere și de diseminare a datelor (TEMPO-online al INSSE). În cea de-a doua zi au fost prezentate variate inițiative concrete și inovatoare de monitorizare a situației incluziunii populației de romi. În ceea ce privește România au fost prezentate primele rezultate ale proiectului [SocioRoMap](#) coordonat de ISPMN, finanțat de Fondul/Mecanismul Financiar Norvegian. Printre alții, reprezentantul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE (EU Fundamental Rights Agency), Andrey Ivanov, a apreciat pozitiv proiectul în ansamblul lui și a propus ca acesta să devină un model (în sens metodologic) pentru alte demersuri similare. Totodată, el a adresat o invitație pentru reprezentanții ISPMN în vederea colaborării cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE.
- **În perioada 4-19 aprilie 2016**, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au participat la mai multe activități de diseminare a rezultatelor **proiectului internațional MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor** [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies].

- În perioada 14-16 aprilie 2016, s-a desfășurat la New York cea de-a 21 **Convenție Globală Anuală a Asociației pentru Studiarea Naționalităților** (Association of the Study of Nationalities - ASN) organizată la Institutul Harriman de la Universitatea Columbia din New York cu peste 150 de sesiuni de comunicare. [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au susținut o prezentare în cadrul sesiunii intitulată *Romii în momente critice. Migrație, cetățenie și media* [Roma at Critical Junctures. Migration, Citizenship and Media]. Sesiunea a fost organizată de prof. Carol Silverman (Universitatea din Oregon). Titlul prezentării a fost *Migrația romilor versus migrația romă în Europa. Rolul rețelelor etnice și a legăturilor interetnice în mobilitatea romilor în Europa* [Roma Migration vs. The Migration of the Roma within Europe: The Role of Ethnic Networks and Inter-Ethnic Ties in the European Mobility of the Roma]. În cadrul aceleiași conferințe, [Zsuzsa Plainer](#) (cercetător ISPMN) a susținut o prezentare cu titlul *Memories of a Roma Colony in Romania through Roma and Non-Roma representations* [Memoriile unei colonii de romi prin intermediul reprezentării rome și nerome], o versiune mai elaborată a studiul de [atelier nr. 60](#) apărut la Editura ISPMN.
- În perioada 17-18 aprilie 2016, [Stefánia Toma](#) și [László Fosztó](#) (cercetători ISPMN) au efectuat un schimb de experiență și vizită de teren în cartiere din New York, la invitația profesorului Sam Beck, directorul Programului Semestru Urban al Colegiului de Ecologia Umană de la Universitatea Cornell. Discuțiile s-au concentrat asupra problemelor legate de diferite procese socio-economice în zone urbane, crearea și dizolvarea spațiilor segregate, a enclavelor, a ghetourilor etnice, zone care trec printr-un proces de gentrificare, schimbările proporțiilor dintre diferite grupuri etnice și de status socio-economic, luptele pentru locuirea la prețuri accesibile. Cercetătorii ISPMN au efectuat o vizită într-un cartier din New York pentru a analiza un model de economie socială care funcționează în acea locație. În urma unor discuții despre istoria cercetărilor antropologice din România, precum și despre cercetările în rândul minorităților naționale în perioada comunistă, ISPMN a primit o donație de materiale de cercetare din partea profesorului Sam Beck. Materialele donate sunt: diapozitive color și fotografii alb-negru (pozele au fost făcute de dr. Beck în perioada cercetării sale de teren în județul Brașov între anii 1970 și 1980, și cu ocazia vizitei sale în România din anul 1990); documente dactilografiate nepublicate din colecția personală elaborate în aceeași perioadă de Sam Beck în colaborare cu Nicolae Gheorghe; scrisori și cărți poștale. Materialele donate vor constitui un fond special arhivat de către [Centrul de Documentare](#) ISPMN.

- În luna aprilie 2016, a apărut numărul 61 al *Seriei Studii de atelier ISPMN*. Studiul îl are ca autor pe Gheorghe Sarău și este intitulat: **Lucrări publicate și activități întreprinse de Gheorghe Sarău în perioada 1980-2015**.

Gheorghe Sarău (n. 21 apr. 1956) este profesor universitar doctor la Secția de limba și literatura rromani a Facultății de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București (din 1992) și consilier pentru limba rromani și rromi în Direcția Minorități - Ministerul Educației Naționale (din 1990). În 1983, anul absolvirii Facultății de Limbi și Literaturi Străine - Universitatea din București, secțiile rusă-maghiară, alături de limbile facultative bulgară și spaniolă, Gheorghe Sarău începe să studieze, în mod individual, limba rromani, pe care o predă, între 1990-1994, la grupa de viitori învățători rromi de la Școala Normală din București. Între 1992-1998 urmează, la aceeași universitate bucureșteană, sub îndrumarea prof. univ. dr. Lucia Wald, stagiul de doctorat în domeniul indoeuropenisticii, obținând titlul de doctor în filologie, în 28 septembrie 1998, cu o temă consacrată dialectului rromilor spoitori. A urmat mai multe stagii de pregătire în domeniul limbii rromani, sub îndrumarea prof. univ. dr. Marcel Courthiade, de la INALCO Paris, și a prof. dr. Rajko Djurić (poet și președintele Uniunii Internaționale Rome în perioada 1990 - 2000), în Finlanda - 1991, Italia - 1992, Franța - 1993, 1994, 1995, Germania - 1998 ș.a., totodată fiind cooptat, în 1999 și 2002, să țină, alături de aceștia, cursuri de limba rromani în cadrul Cursurilor internaționale de limba, literatura și istoria rromilor desfășurate în Germania. Pentru meritele sale deosebite dovedite în direcția promovării consecvente a limbii rromani, prin publicații proprii și în procesul de inițiere și de consolidare a învățământului în limba rromani și a inițiativelor privind școlarizarea rromilor, în general, Gheorghe Sarău a fost răsplătit cu mai multe premii internaționale (Premiul Hidalgo pe anul 1995, conferit în 1999 - în Spania, Premiul Președintelui Republicii Italiene, conferit în 1999 - în Italia ș.a. Gheorghe Sarău a debutat, publicistic, în anul 1982, ca student, și editorial, în anul 1992, cu Mic dicționar rom-romîn, (București: Editura Kriterion), urmând alte peste 70 de titluri publicate preponderent în mod individual (cum sunt, de pildă, *Cronica rromă (1990-2011)*, Editura Universității din București, 2012; *Curs practic de limba romani pentru elevi, tineri și adulți*, București: Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2015) sau, altele, apărute în colectiv (Sarău, Gheorghe; Sandu, Ion; Cordovan, Ionel; Căldăraru, Marius; Koreck, Maria; Iorga, Nicolae, *Rromanipen educațional*, București: Editura Vanemonde, 2014). De numele lui Gheorghe Sarău se leagă și normalizarea limbii rromani în România, organizarea și dezvoltarea studiului limbii rromani la nivel preșcolar, școlar, liceal și universitar (în sistemul universitar din România, de pildă, introduce primul curs facultativ de limba rromani în octombrie 1992, organizează prima Secție de limba rromani, ca limba a doua, la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine - București, în anul 1997, și ca limbă principală începând din anul 2005), și pune bazele secției de învățământ la distanță destinată pregătirii a 600 de institutori rromi - profesori de limba rromani, dar și gestionarea programelor strategice derulate în mod curent de către Ministerul Educației Naționale. Studiul poate fi descărcat [aici](#).

- În luna aprilie 2016, a apărut [volumul 3](#) din seria [Cronologia minorităților naționale din România. Italieni, romi, slovaci și cehi, ucraineni](#) la Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, editor [Gidó Attila](#) (cercetător ISPMN). Cronologiile adunate în volum, scrise din perspectiva fiecărei minorități, servesc ca instrument pentru cercetători și pentru publicul larg în monografierea minorităților naționale din România postcomunistă (1989-2009). Volumul oferă informații precise despre istoricul minorităților, având o privire de ansamblu asupra evenimentelor pe parcursul celor douăzeci de ani. Aceste cronologii, ca, de altfel, și toate cele care au fost publicate în volumele 1 și 2, sunt accesibile pe website-ul ISPMN oferind și posibilitatea de a adăuga comentarii la fiecare material.

- În luna aprilie 2016, a apărut la [Editura ISPMN](#) volumul *Turcii și tătarii din Dobrogea*, Adriana Cupcea - editor (cercetător ISPMN).

Volumul reunește în cea mai mare parte prezentările conferinței intitulate Construcția identitară la turcii și tătarii din Dobrogea, organizată de Institutul pentru Studierea Problemelor Naționale în octombrie 2014. Studiile cuprinse în volum abordează subiecte diverse: integrarea Dobrogei la România, la sfârșitul secolului al XIX-lea, printr-un proces de colonizare interioară a provinciei și efectele asupra statutului grupurilor etnice din regiune, fenomenul emigrației turce și tătare de la începutul secolului al XX-lea, strategiile de păstrare a identității etnice, culturale și religioase, după 1878, în timpul perioadei comuniste și după 1989, rolul propriilor instituții în conservarea sau dezvoltarea identității, observarea similitudinilor și diferențelor culturale generate de identitatea etnică specifică fiecărui grup și de apartenența comună la religia islamică, aspecte ale biculturalismului cultural și lingvistic, patrimoniu cultural, analiza raportului dintre identitate și alteritate, în contextul relațiilor interetnice, specifice spațiului dobrogean. Autorii studiilor din volum sunt: Călin Felezeu, Enache Tușa, Metin Omer, Delia Cornea, Serin Turkoglu, Virgil Coman, Laura Stancu, Laurențiu Tănase, Marin Manuela, Tahsin Gemil, Nuredin Ibram, Nilghiun Ismail, Neriman Hasan, Aurelia Tudor, Iulia Anania, Miktat Gârlan, Adriana Cupcea, Sînziana Preda, Alina Isac Alak. Mai multe detalii vedeți pagina [Editurii ISPMN](#).

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.